

Άτομα με Αναπηρίες (ΑμεΑ)

1. **Ε** Ποιες είναι οι προϋποθέσεις και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την παράδοση αυτοκινήτων σε αναπήρους με απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης (Τ.Τ.);

Α Προϋποθέσεις

I. Α. Στους ανάπηρους Έλληνες πολίτες και πολίτες των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με κατοικία στην Ελλάδα, οι οποίοι :

α) έχουν πλήρη παράλυση των κάτω ή άνω άκρων ή αμφοτερόπλευρο ακρωτηριασμό αυτών.

β) εμφανίζουν σοβαρή κινητική αναπηρία (αα) του ενός ή και των δύο α κάτω άκρων με ποσοστό αναπηρίας συνολικά όχι μικρότερο του 67% (ββ) του ενός ή και των δύο κάτω άκρων με συμμετοχή κινητικής αναπηρίας του ενός ή και των δύο άνω άκρων, με ποσοστό αναπηρίας συνολικά όχι μικρότερο του 67% από τα οποία τα 40% τουλάχιστον από το ένα κάτω άκρο.

Β. Στους τυφλούς Έλληνες πολίτες και πολίτες των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με κατοικία στην Ελλάδα, εφόσον πάσχουν από τύφλωση και από τους δύο οφθαλμούς με συνολικό ποσοστό αναπηρίας ογδόντα τοις εκατό (80 %) και άνω.

Γ. Στους Έλληνες πολίτες και πολίτες των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με κατοικία στην Ελλάδα, οι οποίοι:

α. είναι άτομα με νοητική αναπηρία με δείκτη νοημοσύνης κάτω του 40 ή

β. είναι άτομα με αυτισμό, εφόσον αυτός συνοδεύεται από επιληπτικές κρίσεις ή νοητική αναπηρία ή οργανικό ψυχοσύνδρομο, οι οποίοι, εξαιτίας των παθήσεων αυτών έχουν καταστεί ανάπηροι, με συνολικό ποσοστό αναπηρίας από εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, είναι ανίκανοι για εργασία και έχουν ανάγκη βοήθειας ή

γ. πάσχουν από μεσογειακή αναιμία ή

δ. πάσχουν από νεφρική ή ηπατική ή πνευμονική ανεπάρκεια τελικού σταδίου ή είναι νεφροπαθείς ή ηπατοπαθείς ή καρδιοπαθείς, μεταμοσχευμένοι ή

ε. πάσχουν από συγγενή αιμορραγική διάθεση (αιμορροφυλία) ή κυστική ίνωση ή ομόζυγο κληρονομική υπερχοληστερολαιμία, οι οποίοι, εξαιτίας των παθήσεων αυτών, έχουν καταστεί ανάπηροι, με συνολικό ποσοστό αναπηρίας από εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, είναι ανίκανοι για εργασία και έχουν ανάγκη βοήθειας.

II. Στους Έλληνες αναπήρους: α) πολέμου αξιωματικούς και οπλίτες, β) αξιωματικούς και οπλίτες των τριών κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας, του Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος, γ) υπαλλήλους της Τελωνειακής υπηρεσίας εντεταλμένους στη δίωξη λαθρεμπορίου, οι οποίοι κρίθηκαν ή κρίνονται ανίκανοι για ενεργό υπηρεσία, συνεπεία τραύματος ή νοσήματος εν υπηρεσία και οι οποίοι εξαιτίας αυτού λαμβάνουν σύνταξη, δ) πολίτες, οι οποίοι κατέστησαν ανάπηροι από 21/4/1967 έως 23/7/1974, συνεπεία της δράσης τους κατά του δικτατορικού καθεστώτος, ε) ανάπηροι πολέμου άμαχου πληθυσμού και ανάπηροι άμαχου πληθυσμού στ) Στελέχη και Αξιωματικούς των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας που έχουν τεθεί σε κατάσταση Πολεμικής Διαθεσιμότητας ή Μόνιμης Διαθεσιμότητας.

Δικαιολογητικά

Η διαπίστωση της φύσης και των ποσοστών αναπηρίας της κατηγορίας Ι καθορίζεται με βάση τη γνωμάτευση των οικείων υγειονομικών επιτροπών του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηριών (ΚΕ.Π.Α.) του ΕΦΚΑ. Με την αριθ. Δ18Α 5038263/23-10-2013 (Β' 2710) Κοινή Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών και του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Πρόνοιας καθορίζεται η αντιστοιχισή των παθήσεων, που ορίζονται στο άρθρο 16 του ν. 1798/1988 (Α' 166), όπως ισχύει, με τις παθήσεις και τα ποσοστά αναπηρίας που καθορίζονται από το ΚΕ.Π.Α. ή την Α.Σ.Υ.Ε., καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τον τρόπο και το χρόνο εξέτασης των παραπάνω προσώπων.

Η διαπίστωση της φύσης και των ποσοστών αναπηρίας για την κατηγορία ΙΙ των δικαιούχων πραγματοποιείται από την Ανωτάτη του Στρατού Υγειονομική Επιτροπή (Α.Σ.Υ.Ε.).

2. Ε Τι καλύπτει η ατέλεια και ποιος πρέπει να είναι ο κυλινδρισμός και ο τύπος του αυτοκινήτου που εισάγεται ατελώς από αναπήρους;

Α Η ατέλεια που παρέχεται καλύπτει το τέλος ταξινόμησης (Τ.Τ.). Ο τυχόν οφειλόμενος Φ.Π.Α. και ο εισαγωγικός δασμός (σε περίπτωση εισαγωγής του αυτοκινήτου από χώρα εκτός Ε.Ε.) καταβάλλονται κανονικά.

Το παραλαμβανόμενο αυτοκίνητο πρέπει να είναι αντιρρυπαντικής τεχνολογίας και να έχει κυλινδρισμό κινητήρα μέχρι 1.650 κ.εκ. Κατ' εξαίρεση, οι ανάπηροι που έχουν πλήρη παράλυση των κάτω άκρων ή αμφοτερόπλευρο ακρωτηριασμό αυτών, με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω, μπορούν να παραλαμβάνουν επιβατικό αυτοκίνητο με κυλινδρισμό κινητήρα μέχρι 2.650 κ.εκ. και οι ανάπηροι που έχουν πλήρη παράλυση των κάτω άκρων ή αμφοτερόπλευρο ακρωτηριασμό αυτών, με ποσοστό αναπηρίας 100%, μπορούν να παραλαμβάνουν επιβατικό αυτοκίνητο με κυλινδρισμό κινητήρα μέχρι 3.650 κ.εκ.

Για τους δικαιούχους αναπήρους κυλινδρισμού κινητήρα μέχρι 1.650 κ.εκ. παρέχεται η δυνατότητα παραλαβής επιβατικού αυτοκινήτου μεγαλύτερου κυβισμού, με την καταβολή ποσοστού του αναλογούντος στο αυτοκίνητο αυτό τέλους ταξινόμησης (30% για τα πάνω από 1650 κ.εκ. και μέχρι 2000 κ.εκ. και 58% για τα πάνω από 2.000 κ.εκ.).

3. Ε Ποιες είναι οι προϋποθέσεις χορήγησης έγκρισης οδήγησης αναπηρικού αυτοκινήτου από άλλο πλην του δικαιούχου πρόσωπο;

Α Το παραλαμβανόμενο αυτοκίνητο μπορεί, για καλύτερη εξυπηρέτηση του αναπήρου, να οδηγείται και από άλλα πρόσωπα (ένα ή δύο), με την υποχρέωση να επιβαίνει σε αυτό ο ανάπηρος, ύστερα από άδεια της αρμόδιας Τελωνιακής Αρχής, η οποία χορηγείται κατόπιν αιτήσεώς του, στην οποία θα δηλώνει τα πρόσωπα που επιθυμεί να οδηγούν το αυτοκίνητο και τα οποία δεν πρέπει να διαμένουν μακριά από την κατοικία του.

4. Ε Ποιες κυρώσεις επιβάλλονται σε περίπτωση που το αυτοκίνητο οδηγείται από τους οριζόμενους οδηγούς χωρίς να επιβαίνει ο ανάπηρος;

Α Η οδήγηση του αυτοκινήτου χωρίς να επιβαίνει σε αυτό ο ανάπηρος συνιστά απλή τελωνιακή παράβαση, η οποία συνεπάγεται την επιβολή προστίμου 293 €.

Το παραπάνω πρόστιμο δεν επιβάλλεται, εφόσον η οδήγηση του αυτοκινήτου γίνεται μέσα στα όρια του νομού της μόνιμης κατοικίας του αναπήρου. Εφόσον το αυτοκίνητο οδηγείται εκτός των ορίων του νομού, πρέπει να αποδεικνύεται ότι υφίστανται

εξαιρετικές ή επείγουσες περιστάσεις ή ότι έγινε αποκλειστικά και μόνο για λόγους εξυπηρέτησης των άμεσων αναγκών του αναπήρου.

Διάθεση του αυτοκινήτου σε άλλες χρήσεις επισύρει κυρώσεις (άρση της ατέλειας), με την επιφύλαξη εφαρμογής των ισχυουσών περί τελωνειακών παραβάσεων και λαθρεμπορίας διατάξεων.

5. Ε Ποια είναι η διαδικασία τελωνειακής παρακολούθησης - αποδέσμευσης αναπηρικών αυτοκινήτων από το καθεστώς της ατέλειας και παραλαβής άλλου ατελώς;

Α Επιβατικά αυτοκίνητα, που έχουν παραληφθεί με πλήρη ή μερική απαλλαγή από το Τ.Τ., μετά την πάροδο επτά (7) ετών από την λήξη του έτους μέσα στο οποίο πραγματοποιήθηκε ο τελωνισμός τους, μπορούν, ύστερα από άδεια της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής να μεταβιβαστούν σε άλλο πρόσωπο ή να χρησιμοποιηθούν σε άλλες χρήσεις, χωρίς υποχρέωση καταβολής του αναλογούντος τέλους ταξινόμησης. Ωστόσο, για τα επιβατικά αυτοκίνητα, που έχουν παραληφθεί με πλήρη ή μερική απαλλαγή από το Τ.Τ. και αποδεσμεύονται, πριν από την παρέλευση του ανωτέρω ισχύοντος περιοριστικού διαστήματος της επταετίας από τον τελωνισμό τους, **εισπράττεται το Τ.Τ.** που αναλογεί ή η διαφορά μεταξύ του τέλους αυτού και του Τ.Τ. που έχει καταβληθεί. Το Τ.Τ., υπολογίζεται με βάση τα φορολογικά στοιχεία και τους συντελεστές φορολογίας, που ισχύουν για τα αυτοκίνητα αυτά κατά το χρόνο της τελωνειακής αποδέσμευσης.

6. Ε Ποια είναι η διαδικασία μεταβίβασης αναπηρικού αυτοκινήτου, που περιέρχεται στους κληρονόμους λόγω θανάτου του αναπήρου;

Α Επιβατικά αυτοκίνητα, που έχουν παραληφθεί με απαλλαγή από το Τ.Τ., σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τα άτομα με αναπηρία και συνεπεία θανάτου αυτών περιέρχονται στους νόμιμους κληρονόμους τους, τακτοποιούνται τελωνειακά από τους τελευταίους, μέσω της Τελωνειακής Περιφέρειας Αττικής (πλατεία Αγίου Νικολάου – Πειραιάς, τηλ. 210.45.11.288), εντός προθεσμίας δύο (2) ετών από την ημερομηνία θανάτου του δικαιούχου προσώπου.

Στην περίπτωση αυτή, οι κληρονόμοι καταβάλλουν τόσα δέκατα του Τ.Τ. που αναλογεί ή αντίστοιχα της διαφοράς μεταξύ του Τ.Τ. που αναλογεί και του Τ.Τ. που έχει καταβληθεί, όσα είναι και τα εξάμηνα που υπολείπονται για τη συμπλήρωση του ισχύοντος περιοριστικού διαστήματος. Το κλάσμα του εξαμήνου θεωρείται ως ολόκληρο εξάμηνο. Το Τ.Τ. υπολογίζεται με βάση τα φορολογικά στοιχεία και τους συντελεστές φορολογίας που ισχύουν για τα αυτοκίνητα αυτά κατά το χρόνο της τελωνειακής αποδέσμευσης. Επισημαίνεται, ότι μετά από την παρέλευση πέντε (5) ετών από την ημερομηνία τελωνισμού του αυτοκινήτου δεν οφείλεται από τους νόμιμους κληρονόμους καταβολή Τ.Τ.

Σε περίπτωση υποβολής αιτημάτων τελωνειακής τακτοποίησης- αποδέσμευσης αναπηρικών αυτοκινήτων από τους νόμιμους κληρονόμους των δικαιούχων, μετά την πάροδο της προθεσμίας των **δύο (2) ετών από την ημερομηνία θανάτου του δικαιούχου προσώπου**, η εν λόγω τελωνειακή τακτοποίηση-αποδέσμευση πραγματοποιείται μέσω της Τελωνειακής Περιφέρειας Αττικής, μετά την επιβολή από την αρμόδια Τελωνειακή Αρχή τελωνισμού του αυτοκινήτου του προβλεπόμενου από την παρ. 2 του άρθρου 147 προστίμου του ν. 2960/2001 «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας» (ΦΕΚ Α' 265), επιφυλασσομένων των περί λαθρεμπορίας διατάξεων.

Τέλος, επιβατικά αυτοκίνητα που έχουν παραληφθεί με απαλλαγή από το Τ.Τ., σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τα άτομα με αναπηρία και συνεπεία θανάτου αυτών **περιέρχονται στους νόμιμους κληρονόμους τους**, δύνανται να αποδεσμεύονται τελωνειακά από τους τελευταίους, εντός του ισχύοντος περιοριστικού διαστήματος,

μέσω μεταβίβασης σε άλλο δικαιούχο της ίδιας απαλλαγής πρόσωπο, χωρίς την καταβολή του Τ.Τ. και με νέα εκκίνηση του προβλεπόμενου περιοριστικού διαστήματος παρακολούθησης της ατέλειας από την ημερομηνία της μεταβίβασης.

7. Ε Ποια είναι η διαδικασία τελωνειακής αποδέσμευσης αναπηρικού αυτοκινήτου από τους ίδιους τους ανάπηρους κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ πενταετίας και επταετίας;

Α Για επιβατικά αυτοκίνητα, που έχουν παραληφθεί με απαλλαγή από το Τ.Τ., σύμφωνα με τις διατάξεις περί αναπήρων και ζητείται η τελωνειακή αποδέσμευσή τους, μετά την παρέλευση της πενταετίας και πριν από τη συμπλήρωση της επταετίας από την ημερομηνία τελωνισμού τους, καταβάλλεται το 30% του τέλους ταξινόμησης, το οποίο υπολογίζεται με βάση τα φορολογικά στοιχεία και τους συντελεστές φορολογίας που ισχύουν για τα αυτοκίνητα αυτά, κατά το χρόνο της αποδέσμευσης. Ωστόσο, στην περίπτωση αυτή οι δικαιούχοι δεν μπορούν να παραλάβουν άλλο αυτοκίνητο με τις διατάξεις απαλλαγής του Τ.Τ. που ισχύουν για τα άτομα με αναπηρία.

8. Ε Επιτρέπεται η αντικατάσταση αναπηρικού αυτοκινήτου λόγω κλοπής;

Α Σε περίπτωση κλοπής αναπηρικού αυτοκινήτου, που έχει παραληφθεί με πλήρη ή μερική απαλλαγή από το Τ.Τ. και υπό την προϋπόθεση ότι παρέχεται από τις ισχύουσες διατάξεις η δυνατότητα εκ νέου χορήγησης απαλλαγής από τον φόρο, εάν η κλοπή έχει συντελεστεί εντός του ισχύοντος περιοριστικού διαστήματος της επταετίας, για την εκ νέου υπαγωγή του δικαιούχου στο δικαίωμα, ανεξάρτητα από το χρονικό σημείο κατά το οποίο συντελείται η κλοπή και:

- εφόσον η υποβολή του αιτήματος για την απόκτηση νέου αυτοκινήτου ατελώς γίνεται εντός του εκάστοτε περιοριστικού διαστήματος, οφείλεται το αναλογούν για το κλαπέν αυτοκίνητο Τ.Τ., ενώ
- εφόσον η υποβολή του αιτήματος για την απόκτηση νέου αυτοκινήτου ατελώς γίνεται πέραν του εκάστοτε περιοριστικού διαστήματος, απαλλάσσεται ο δικαιούχος από την καταβολή του αντίστοιχου Τ.Τ.